

LÄHEMAD ÜRITUSED

Tavapäraselt peaks Tartus toimuma **seltsipäev 7. jaanuaril** ja Tallinna osakonna **seltsiõhtu 18. jaanuaril**, kuid et mitte anda koroonaviirusele võimalust meie seltskonda tungida, **jäävad need ära**. Kuna pole täit kindlust, et veebruariski saame oma üritustega jätkata, siis **palun jälgige** (või paluge kedagi abiks) **seltsi kodulehte (www.esas.ee)**, et olla jooksvalt kursis Covid-19 käitumisest sõltuvalt võimalike muutustega seltsi plaanipärasest tegevusest.

Neljapäeval, 4. veebruaril kell 12.00 – ESAS seltsipäeval Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis on esinejaks laskesuusatamistreener **Rein Pedaja**, kes on Elvas juba nelikümmend aastat edukalt jaganud noortele selle spordiala tarkusi.

Esmaspäeval, 15. veebruaril kell 15.00 – ESAS Tallinna osakonna seltsiõhtul huvialaklubis Raavis loodetavasti räägib purjespordijuttu **Rein Ottoson**.

Neljapäeval, 4. märtsil kell 12.00 – ESAS seltsipäeval Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis on kohtumine põneva külalisega.

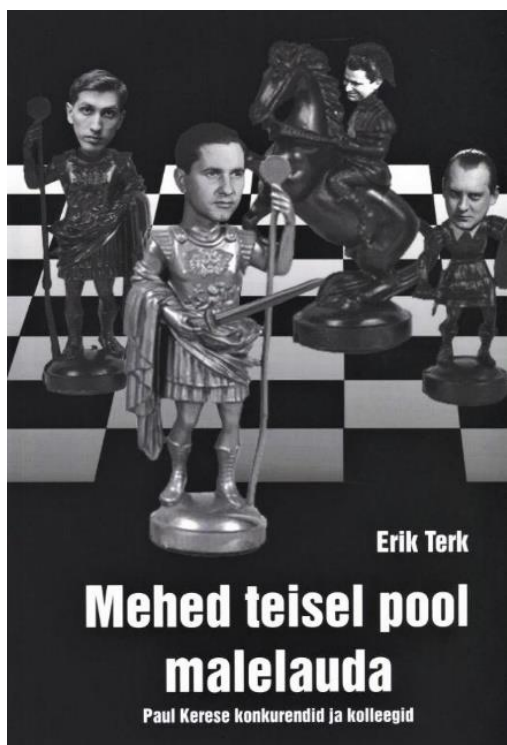
Esmaspäeval, 15. märtsil kell 15.00 – ESAS Tallinna osakonna seltsiõhtul huvialaklubis Raavis õnnestub vast seekord kohtuda olümpiamehe **Riho Suunaga**.

NB! – Teatajas ilmunud informatsiooni ESAS ürituste kohta palume võtta osalemise kutsena, sest postikulude kokkuhoiu vajaduse tõttu iga ürituse kohta eraldi kutset ei järgne. **Täpsemad infot** (eriti koroonaajal on muutused võimalikud ja kiired tulema) **ürituste kohta saab Eesti Spordiajaloo Seltsi kodulehelt – www.esas.ee või ESOMi kodulehelt – www.spordimuuseum.ee**

KROONIKA

ANTI ÜLE RAAMATUAUHIND JA AVATI FRED KUDU BARELJEEF

25. septembril Tartus toimunud Eesti Olümpiaakadeemia täiskogul anti üle üheksas Georg Hackenschmidt'i raamatuauhind. Žürii otsuse põhjal pälvis 2019. aasta parima spordiraamatu auhinna Erik Terki "Mehed teisel pool malelauda". Raamatu kirjastajaks on Küppar & Ko.

Erik Terk (*pildil*) on kirjutanud raamatu, mis räägib nendest maletajatest, kes istusid Paul Kerese vastas teisel pool malelauda. Paljud nendest olid ka Kerese sõbrad. Male asjatundjale või ka lihtsalt malesõbrale teeb 784 leheküljelise raamatu lugemise nauditavaks haaravad jutustused Kerese rivaalide elust, nende kujunemisest maletajateks ja isiksusteks. Kokku on Erik Terk oma sulega jäädvustanud 76 isikut ning tegu on omamoelise entsüklopeedia ja juturaamatu sünteesiga, mille siduvaks teljeks on asjaolu, et nii esimene, teine kui ka seitsmekümne kuues maletaja on mänginud Paul Keresega.

EOA täiskogu käigus avati TÜ sporditeaduste ja füsioloogia instituudi õppe- ja teadushoones Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna käivitaja ja Kääriku spordibaasi asutaja, legendaarse treeneri ja õppejõu Fred Kudu bareljeef temanimelise auditooriumi sissepääsu kõrval. Bareljeefi autor on skulptor Airike Taniloo-Bogatkin, kelle loodud on ka kõrvalasuvale auditooriumile nime andnud professori Atko-Meeme Viru bareljeef.

Koroona tõttu tagasihoidlikuks jäänud seltskonna ees kõnelesid Fred Kudu bareljeefi avamisel TÜ sporditeaduste ja füsioloogia instituudi juhataja Priit Kaasik, Fred Kudu õpilaste esindajana SA Eesti Antidoping juhatuse liige Henn Vallimäe ning skulptor Airike Taniloo-Bogatkin.

K-klubi liikmed poseerimas koos bareljeefi autoriga (vasakult): Henn Vallimäe, Raido Mägi, Kalev Oja, Ulvi Jukk, skulptor Airike Taniloo-Bogatkin, Peeter Kudu, Meelis Jukk ja Urmas Käen

JALUTUSKÄIK STROOMI METSAS

Jaan Vehlmann

30. septembri hommikul oli mitmel Tallinna osakonna liikmel meeles üleskutse osaleda Stroomi metsas väikesel tervisekõnnil. Juba enne kella 10 olid esimesed matkalised rannahoone juures päevakava arutamas. Natuke ootamist ja kui kohvik avati, saime oma kaasavõetud moona sinna hoiule jätta. Imetlesime vaadet lahele, Viive proovis varbaga vett ja siis liikusimegi ranna- ja metsateedele. Ilus sügisene loodus tegi meeled rõõmsaks, tuli isegi meelde, et võime oma matka pühendada lõppevale spordinädalale.

Rein Järva, Uno Aava, Viive Reesar, Monika Holm, Peep Kruusmaa, Mait Luha oma pika toruga fotokaameraga ja allakirjutanu pisikese seebikarbiga liikusid kord suuremas, siis jälle väiksemates gruppides. Uurisime terviseradade

plaani, taimede-puude kirkaid sügisvärve, leidsime tundmatu kitsarööpmelise raudtee säilinud liiprid. Üks ja teine meenutas, kuidas siin metsas on treenitud, lõdvestuseks palli mängitud ja võimeldud. Korra aastas ikka toimuvad Stromkal orienteerumisjooksud.

Koht on populaarne – aeg-ajalt möödusid meist erineva kiirusega tervisejooksjad ja -käijad. Tunnise ringi järel jõudsime rannale tagasi, kus meid ootas Ants Saar, kes oli alustanud vananenud info tõttu kohvik "Dostojevski" juurest ranna kaugemast otsast. Tõime oma varud kohvikust välja, tellisime kohvi ja tore perenaine aitas toolid laudade ümber paigutada.

Allakirjutatule üllatuseks oligi sel kokkusaamisel kindel eesmärk – osakonna esimehe Rein Järva hiljuti möödunud 75. sünnipäeva järeltähistamine, kingituse üleandmine. Kohvid, kringel, šampus, lõbus keskustelu. Huvitav tõsiasi – mõnigi meist oli nüüd esmakordselt Stromka rannas! Ja siis ilmus kuskilt kahejalgne kingitus, mis hiiu keeles olevat "pitsupink" (*pildil*). Mõnus asi! Pingi olnud muretsenud Taago Puntso, aitäh ka meie poolt talle. Viive Reesar andis sünnipäevalapsele Aavi Dobrõši raamatu "Eesti Maccabi 100 aastat". Vahepeal leidsime meie istumiskoha veerest EOK poolt Stroomi spordi- ja mänguväljakute 2008. aasta parimaks tervisespordirajatiseks tunnustamist tõendava mälestuskivi.

Taevas liikunud vihmapilved kadusid ja meie ühiseks arvamuseks jäi – seda tasub korrata! Autodega mehed aitasid teistel jalavaeva vähendada, rahvast linna vedada. Mina suundusin Viivega Nõmmele ja seega sain seal õnnitleda järgmisel päeval 91. sünnipäeva tähistavat Heldur Tuulemäed.

Omanimelisel pingil istub Rein Järva, taga seisavad (vasakult): Peep Kruusmaa, Mait Luha, Uno Aava, Viive Reesar, Ants Saar, Monika Holm ja Jaan Vehlmann

KOHTUMINE JÜRI VIIGIPUUGA

ESAS seltsipäevale 1. oktoobril koguneti jälle Tartu Tamme staadioni kohvikusse, et kuulata endise korvpalluri, EPA spordiklubi pikaaegse juhi Jüri Viigipuu (*pildil vasakul*) meenutusi.

Jüri Viigipuu sündis 1938. aastal Tartus ja peale 3. keskkooli lõpetamist sai ta 1961. aastal TRÜ kehakultuuri-teaduskonnast kehalise kasvatuse ja spordi õpetaja diplomi. Selleks ajaks oli ta korvpallurina jõudnud Eesti koondisesse, kuid esimese tõsisema tutvuse selle mänguga tegi ta 14-aastasena spordikoolis Atko-Meeme Viru treeninggrupis. Eesti meistrivõistlustelt on ta kogunud 1959. aastal kulla ülikooli meeskonnas ja 1962. aastast EPA meeskonnas, kus lõi kaasa kuni 1975. aastani, veel hõbeda ja kolm pronksi. Esimene töökoht oli Tartu

Aparaaditehases spordimetoodiku amet ja siis ligi kolmekümmend viis aastat (1966–2000) juhatas EPA/EPMÜ Spordiklubi. Tõsi, aastakese (1993–1994) proovis ka Soomes treenerileiba, kuid 1994. aastal tuli tagasi treenima oma klubi korvpallureid.

Rääkides sporditeest, meenutas Jüri Viigipuu suure austusega oma treenereid, eriti sooje sõnu jätkus tal Ilmar Kullami aadressil, kelle tegemistest andis ta päris põhjaliku ülevaate. Lõpuks läks jutt ka üldisematele teemadele ja murele Eesti spordi käekäigu pärast ning kogu seltskonda haaranud arutelu venitas kohtumise kaugelt üle kahe tunni pikkuseks.

KÜLAS AJALOOLANE TÕNIS LIIBEK

Rein Järva

Tallinlased kohtumise ootel huvialaklubis Raavis

Meie ühendus kannab ajalooseltsi nime. Juba sellest nimest tulenevalt on meie liikmeil huvi erinevate ajalooliste ja mitte ainult sporditeemade vastu. Spordiajalooliste uurimuste tekstilist osa on alati elavdanud fotod. Õnneks on meil juba Eesti spordi algusaegadest päris palju pildilist materjali. Kuidas aga fotograafia üldse Eestisse jõudis ja siin arenes, kuulsime Tallinna osakonna 19. oktoobri seltsipäeval, kuhu olime külla kutsunud ajaloolase Tõnis Liibeki (*pildil*). Ta on kaitsnud ajaloodoktori väitekirja Eesti fotograafia ajaloost.

Fotograafia sünniaastaks maailmas loetakse 1839. aastat ja sünniriigiks Prantsusmaad. Üsna ruttu, juba 1840. aastail, levis fotograafia Tsaari-Venemaa läänepoolsetesse kubermangudesse, sh Eestisse. Siia tulid pilte tegema rändfotograafid Lääne-Euroopast. Esimene fotograaf jõudis Tallinnasse 1843. aastal. Samast aastast on muide pärit maailma esimene spordifoto, millele jäädvustati üks inglane – tennisemängija. Seda küll staatiliselt poseerivana. Esimene säilinud foto, mis Eestis pildistatud, on 1847. aastast. Algaastail tehti peamiselt portreefotosid ja võeti üles mingite sündmuste tagajärgi, paraku mitte sündmust ennast. Juhtiv fotograaf oli siin August Matthias Hagen (1794–1878), kes oli ka kunstnik. Tollal kasutati pabernegatiive, klaasnegatiivid tulid hiljem. 1850. aastail tehti palju grupifotosid – see sai valdavaks ja populaarseks. Võeti üles laulu- ja pasunakoore, õpetajaid, seltse jt ühendusi. Fotode hinnad olid kallid, seda sai endale lubada jõukam kiht rahvast. Seetõttu on fotosid lihtrahvast säilinud ka vähem. Hakati pildistama ka linnavaateid. Üks vanemaid on 1850. aastate teisel poolel Tallinnas pildistatud Falgi tee foto. Samast ajast on ka Tartu linnafotosid. On säilinud fotod 1860. aastast kaunistatud majadest, mil tähistati 150 aasta möödumist Vene võimu alla (1710) langemisest. 1860. aastast on ka huvitav foto Tallinna vaatega, mis üles võetud Oleviste kiriku tornist. Märkimisväärne on Tartu fotograafi G. Fr. Schlateri foto 1857. aastast, millel poseerib vehkleja. Vanim foto mingist sündmusest Eestis on 1867. aasta Emajõe üleujutus, seejärel 1869. aastast üks turupäev Tartus ja 1879. aastal Toomeorus toimunud üliõpilaste võimlemispeo foto. 1880. aastail tehti maailmas esmakordselt katset jäädvustada dünaamiline tegevus – jooksev mees. Georg Lurichit võeti esmakordselt üles 1890. aastatel ja temast on olemas üle 100 foto. Kõigi rohkem pildistatigi raskejõustiklasi. 1898. aastal toimus Tartu–Voldi 24 km pikkune käimisvõistlus, sellest on üks esimesi spordifotosid. Seejärel on foto

teivashüppajast Kanepis 20. sajandi algul. Ka Johann Martini 1909. aastal teibaga hüpatud 2,75 m on jäädvustatud. Spordifotograafia sündis Eestis enne I Maailmasõda. Näiteina veel 1913. aasta jalgrattavõistlus Tartus, 1914. aasta Anton Ohaka kettaheide jt. 1920. aastaist on juba palju spordifotosid. Spetsialiseerumist spordifotograafideks tollal veel ei olnud – see tekkis alles pärast sõda.

Kokku tulnud ca 20 seltsi liikme jaoks oli loeng, mida ilmestasid fotod ekraanil, huvipakkuv. Lõpuks – tunnustama peab Ellen Liiki ja Andrus Nilki, kes olid ka kohale tulnud ja jõudsid äratundmisele, et seovad enda elu edaspidi spordiajaloo seltsiga.

SPORDIMUUSEUM JÄLLE AVATUD

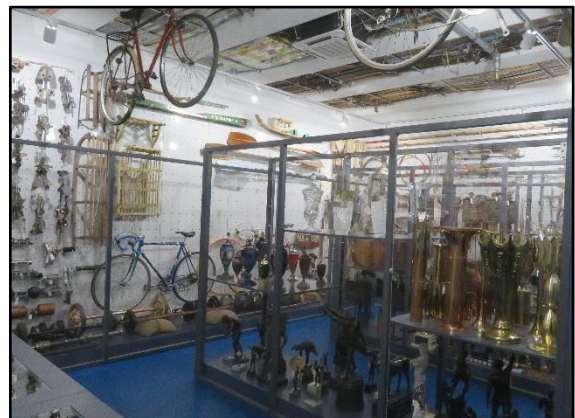
24. oktoobrist avas Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum uuesti oma ukSED külastajatele. Neli kuud kestnud ümberehitused muutsid hoone esimese kahe korruse sisu ja väljanägemist põhjalikult ning andsid juurde näitusepinda. Mida nüüd seal näha saab, võib lugeda muuseumi kodulehelt.

Uue püsinäituse avamise lindi lõikasid läbi EOK president Urmas Sõõrumaa, ESOM juhatuse liige Siim Randoja ja kultuuriminister Tõnis Lukas

Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi uus püsinäitus „Eesti Spordi Lugu“ viib retkele läbi Eesti spordi ajaloo! Sel teekonnal saab tutvuda, kogeda ja avastada nii meie spordiloo säravamaid ja härdamaid hetki, kui ka spordi varjupoolt. Kullasärast tragöödiateni, olümpiasangaritest dopingupatusteni – muuseumi uus ekspositsioon avab kõiki teemasid ausalt ja põnevalt!

Lisaks suurele hulgal haruldastele eksponaatidele, huvitavatele tekstidele ja unikaalsele fotomaterjalile ootab külastajaid ka suur hulk käed-külge atraksioone, nagu näiteks virtuaalreaalsuslahendus legendaarsete spordiareenide ja -staaridega, interaktiivne korvpallinurk, superrealistlik rallisimulaator, 1980. aastate spordifänni tuba, Tarmo Tiisleri kommentaatorinurk, ajalooline võimla jm.

Vaateid ekspositsioonile: raskejõustiku algusajad, autosport, korvpalli kuldse ajad ja kahtlemata üks huvitavamaid ruume – nn avatud fond, kus saab näha läbilõiget nii spordivahenditest kui ka varustusest, auhindadest rääkimata

Uue püsinäitusega samaaegselt avati muuseumis ka suursugune Eesti Spordi Kuulsuste Hall, mille avaliiikmeteks valiti 50 Eesti eelmise sajandi legendaarseimat sportlast ja sporditegelast. Mõistagi, osa neist ei saa enam ise selle auavalduse vastuvõtjaks olla, kuid kes kohale olid saanud tulla, neile anti vastav nimeline plaat.

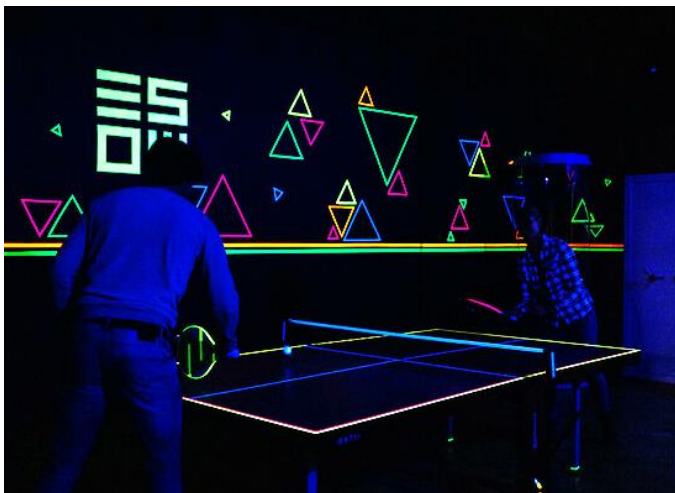

Spordimuuseumi juht Siim Randoja ja kultuuriminister Tõnis Lukas on kuulsuste halli kuulumist kinnitava plaadi just üle andnud olümpiavõitjale Jaak Uudmäele, olümpiavõitja Svetlana Tširkova-Lozovaja ja kahekordne maailmameister Priit Tomson on selle juba saanud

„Eesti Spordi Lugu“ pakub rohkelt teadmisi ja tegevusi igas vanuses spordisõpradele! Koos põhiekspositsiooniga avati I korruse näitusepinnal ajutine fotonäitus „Värvikas Eesti sport 100 aastat tagasi“.

100 aastat tagasi olid noore Eesti vabariigi spordielus käsil huvitavad ajad. Tundma õpiti aina uusi spordialasid, kõikjal üle maa korraldati tujuküllaseid spordipidusid ja tuliseid võistlusi, Tallinnas viidi läbi esimesed suured spordikursused ning kogu selle sportliku ärkamisaja kroonina tegid eestlased samal suvel ühtlasi iseseisva debüüdi olümpiamängudel. Aukartust äratav osa neist põnevatest sündmustest on jäädvustatud ka Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi kogus talletatud fotodele ning olnud spordisõpradele ammuagi kättesaadavad. Kuid siiski on midagi sealt alati puudu olnud – ja see midagi on spordi jälgimisel rohkem kui oluline. Need on värvid. Just värvid mõjutavad meie tajusid ja panevad märkama detaile, mida me muidu märgata ei pruugi. Värvid jagavad meile lisainfot võistlustel valitsenud atmosfäärist, publiku meeleolust, sportlaste varustusest, võistluspaikade kvaliteedist jne jne.

Näitusel saab see puudujääk moodsa tehnoloogia abil likvideeritud. Oma uuenenud maja taasavades toob muuseum saja aasta taguse spordielu huviliste ette täies värviehtes, kasutades selleks fotode koloreerimise tehnikat. Olgu siinkohal aga kinnitatud sedagi, et kuigi eksponeeritavate fotode värvide sättimisele on eelnenud põhjalik uurimistöö, ei pretendeeri need sellegipoolest absoluutsele autentsusele. Tegu on vaid mängulise ettevõtmisega, mis annab meile veel ühe uue vaatenurga kunagi olnu avastamiseks. Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi kogudest pärinevad fotod on koloreerinud Kustas Budrikas.

Näituse kõrvalsaalis saab igaüks kasutada ainulaadset võimalust panna oma meeled proovile erilistes tingimustes. Kui üldjuhul tegeletakse spordiga harjumuspäraselt valgustatud keskkonnas, siis muuseumi lauatenнисesaal kutsub teid mängima ultravioletvalgusesse ehk oludesse, kus sissejuurdunud tajuksid usaldada ei saa. See aga muudabki ping-pongi tõeliselt põnevaks!

SELTSPÄEV KOOS HEIKI KUIGOGA

5. novembril toimus seltsipäev üle pikemaks veninud vaheaja jälle Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis. Meenutusi pikalt eluteelt oli tulnud jagama septembrikuul 90. sünnipäeva tähistanud Heiki Kuigo (*pildil*).

Oma kooliteed alustas Heiki varakult, juba kuueselt Tartu 16. koolis. Järgmisel aastal sai tast õpilane Hugo Treffneri gümnaasiumis, kus ta tegi ka esimest tutvust spordiga. See oli ka loomulik treffoonia poiste puhul, sest kehalise kasvatuses õpetajaks oli Endel Arand, kes oskas poiste hulgas spordipisikut levitada. Jooksmistele-hüppamistele lisandunud esimesed mängud olid rahvastepall ja jalgpall. Gümnaasiumiõpilasena hakkas talle üha rohkem meeldima korvpall, kus jõudis läbi kooli meeskonna ka esindama Tartu linna.

Heiki Kuigo meenutas hea sõnaga oma meeskonnakaaslast eesotsas Ilmar Kullamiga, tõi esile sõjajärgsete aastate korvpallireeglite (polnud kolme sekundi ega ka 20 sekundi piiranguid, muidugi ka mitte kolmepunktiviskeid jmt) ja varustuse (kasutati sisekummiga nahkpalle, kus auk oli paelaga kokku tõmmatud, pall põrkas aeglasemalt ja vahel viltu ning läks tihti higistes kätes libedaks) erisusi võrreldes tänapäevastega. Samuti andis ta ülevaate üldse 70-aasta tagustest sportimisoludest Tartus, kus võimlaid nappis ja korvpalligi mängiti põhiliselt välisväljakutel.

Heiki Kuigo meenutas ka EPA võimla saamislugu, EPA haldusrektori Eduard Hundi osa selles, et Maarja kiriku asemele ei kerkinud hruštšovkad, vaid varemetele ehitati akadeemiale võimla. Võimla projekteeriti ja ehitati suuresti EPA oma jõududega, sealjuures lae kandekonstruktsioonid ja ka rõdude projekt oli Heiki Kuigo töö ehitusmehaanika kateedri õppejõuna. Muidugi oli tal siis uhke tunne mängida ka ise selle aja esindussaalis, kuid parimad spordiaastad olid siis juba selja taga.

Aga sport on jäänud saatma teda kogu eluks ja veel nüüd, 90-aastasena näitab ta Kodukotuse Seeniorimeesteklubis noorematele bowlingurajal nii mõnegi täpse viskega eeskujuna.

EESTI KORVPALLI ESIMENE SADA RAIUTUD RAAMATUSSE

Spordisõbra lugemislauale on jõudnud jällegi lisa ka spordiajaloo vallast. Hiljuti jõudis kaante vahele suureformaadiline esindustrükis, mille tagakaanel võtab üks autoritest, Märt Ibrus tehtu kokku alljärgnevalt:

Eesti korvpall sai saja-aastaseks. Auväärt juubel väärrib ka tõsist ja kaalukat kajastust. Ala on sajandi jooksul jäädvustunud eestlaste teadvuses esmalt emotsioonide tasandil, mida meie korvpallurid on erinevatel kümnenditel hulganisti pakkunud, samas on meil piisavalt palju noori poisse ja tüdrukuid, kes korvpallipisikuga nakatunud ning saanud sellest mõnusa impulsi kogu eluks. Siinne väärrikas pildiraamat 100 pildilehekülje ja 100 selgitava tekstiga püüab vahendada ilusamaid ja olulisemaid hetki läbi saja aasta.

Raamat korvpallist pole haruldus, küll aga on au siinse kõitega nii pildis kui sõnas võtta kokku selle menuka ja armastatud ala tegemised esimese saja aasta jooksul. Sajand on pikk aeg ja tuleb tunnistada, et algusaastate sündmuste allikad on üpris kasinad. Probleeme tekitas pildiloolijate identifitseerimine, kuna tollases ajakirjanduses ei kasutatud eriti eesnimesid. Seetõttu on siinsete leitud ja tuvastatud andmete üle eriti suur rõõm.

Unikaalsed on pildid esimese korvpalliaasta mängust Tartu ja Tallinna NMKÜ meeskondade vahel 17. septembril 1920. Tänu lõunanaabrite abile on meil pilte ja materjali ka esimestest maavõistlustest lätlastega. Ajaloolised on fotod Eesti rahvuskoondise tegemistest rahvusvahelisel areenil, olümpiaaelsest laagrist Koitjärvel 1936 ja muidugi olümpieturniirilt Berliinis, kus eestlastel oli au avamängus osaleda!

Sõjajärgsetest tegemistest võib lisaks koduse korvpalli edukale jätkule eraldi märkida ka väliseestlaste tegemisi. Seni veidi varju jäänud 1955. aasta EMilt saime fotokaadreid ungarlastelt, nimelt peeti suurturniir tollal nende pealinnas Budapestis, kus edukalt debüteeris ka 19-aastane Mart Laga. Meie korvpalli esimese poolsajandi krooniks võib aga kindlasti pidada 1970. aastal Tallinnas peetud suurkohtumist USA esindusega, kus teeniti ajalooline võit 88:82! Edasised sündmused on kulgenud tõusude ja mõõnadega, samas on kõik oluline palju paremini meie ajaloolisse mällu salvestatud. Siinne raamat püüab neistki parema ja väärtuslikuma osa lugejani-vaatajani tuua.

Selle väärtusliku kokku korjamisel ja avaldamisel on lisaks Märt Ibrusele autoritena tegevad olnud ja raamatu kaanel samuti kirjas Rein Järva, Ville Arike ja Aadu Kana.

VÄSIMATU ERLEND TEEMÄGI

Nii on kahtlemata alust väita, sest jälle ilmus temalt raamat. Iseenesest pole midagi erilist ühe raamatu ilmunises, vaid selles, et autor käib juba 92. aastaringi. Oleme kogenud seda, et aastate kogunedes kiikab inimene üha sagedamini selja taha nagu kündja, et näha kas vagu sai ikka sirge ja küllalt sügav. Aga kas ka iga kündja võtab vaevaks ja tõttab oma pisut kiiva kiskuma hakkavat vagu parandama?

Me teadsime varemgi Erlend Teemägi nõudlikust enese ja ka teiste töö suhtes. Ta ei rahune enne, kui kõik kenasti korras. Teistega ei pruugi see alati korda minna, aga ennast saab ju sundida küll, kui visadust ja iseloomu jätkub. Ja seda Erlendil on alati jätkunud.

Oma 90. juubelit tähistas ta autobiograafilise mälestustekogumiku „Kiigates tagasivaatepeeglisse. Lahtisi lehti eluloo- raamatust.“ ilmutamisega. Aga mälestustega on ikka nii, et neisse sukeldudes õngitsed ajukurdude vahelt välja üha uusi mälupildikesi ja senisedki muutuvad selgemaks. Ja see kõik on ilmselt põhjuseks, et jõulude eel saime kiigata uuesti tagasivaatepeeglisse – ilmus täiendatud ja parandatud trükk, mis esimesest paarikümne lehekülje jagu paksemana annab tunnistust selle kallal tehtud tõsisest tööst.

Tänades tehtu eest, jääb vaid üle soovida vanameistrile jõudu ja tervist veel paljude lehekülgede täitmiseks!

KOROONA KAKS PALET

Toreda mängu – koroona – nime on see paha viirus Covid-19 ära lörtsinud ja nüüd kõlaks kutse koroonat mängima pisut kahemõtteliselt. Aga mitte ainult selle mängu kallal ei terita see viirus hambaid, vaid on alla neelanud paljud sportlikud, kultuurilised jm ettevõtmised. Ja eks meiegi oma seltsis oleme seda juba tunda saanud. Ära jäi novembris tallinlaste kohtumine Riho Suunaga ja detsembrikuine seltsipäev ka Tartus. Ja mis eriti kahju, viiruse hoogne levik sundis edasi lükkama seltsi sünnipäevale, 28. novembrile planeeritud täiskogu koosoleku ja juba ettevalmistatud XV konverentsi. Kuna need teoks saab teha, on veel vara öelda, ootame ja loodame, et tervemad ajad varsti tagasi tulevad. Seepärast palume jälgida senisest tihedamini seltsi kodulehte www.esas.ee, et olla informeeritud ja mitte seda hetke maha magada, kui ilmub võimalus jälle tegutseda. Ja ärge siis seda pahat koroonat mängige, parem **olge terved!**

ESAS-i TEGEVUSKAVA 2021. AASTAKS

1. ORGANISATSIOONILINE TEGEVUS

1.1. Seltsi tegevuse propageerimine ja liikmeskonna laiendamine	pidev	juhatus
1.2. Koostöö EOK- ja ESOM-ga Eesti spordiajaloo uurimise edendamiseks	pidev	juhatus
1.3. Koostööprojektid spordiajaloo tegelevate isikute ja organisatsioonidega	pidev	juhatus
1.4. Spordiala liitudes spordiajaloo toimkondade ellukutsumisele (uurijate leidmisele) ja alade ajaloo uurimisele kaasaaitamine	pidev	juhatus
1.5. Oma tegevuse info levitamine internetis, oma koduleheküljel, selle täiendamine ja uuendamine	pidev	D. Lell
1.6. Seltsi täiskogu koosolekute ettevalmistamine ja läbiviimine	6. mai ja 28. nov.	juhatus

2. SELTSITEGEVUS

2.1. ESAS-i seltsipäevad	graafik	juhatus
2.2. Tallinna osakonna seltsiõhtud	graafik	TO juh.
2.3. Pärnu XXVI spordiajaloo päev	kevad	kohalik aktiiv
2.4. ESAS-i 32. aastapäeva tähistav seltsi XVI spordiajaloo konverents	28. nov.	juhatus

3. METOODILINE TÖÖ JA KOOLITUS

3.1. Koolituspäev MOMU-s Turbas	6. mai	juhatus
3.2. Koolituspäev Tallinnas	18. okt.	TO juhatus
3.3. XX suvekool Peraaru sporditalus Viljandimaal	juuli	juhatus

4. UURIMISTÖÖ JA KIRJASTAMINE

4.1. Teataja väljaandmine	iga kv.	E. Mainla
4.2. Toimetiste nr. 11 ja 12 väljaandmise ettevalmistamine	I-IV kv.	E. Mainla
4.3. "Eesti sisekergejõustik läbi aegade" koostamise jätkamine	I-IV kv.	E. Teemägi I. Voltri jt
4.4. Eesti korvpallikoondiste (mehed ja naised) mängude kronoloogia koostamine	I-IV kv.	R. Järva M. Ibrus
4.5. Kehakultuurlase aastaraamatutes (1956–1995) Eesti sportlaste eesnimede taastamine	I-IV kv.	TO juhatus
4.6. Eesti spordi kronoloogia 1900–2020 (päevast päeva) korrigeerimine ja täiendamine	I-IV kv.	E. Teemägi R. Järva, M. Ibrus jt

5. MAJANDUSTEGEVUS

5.1. Liikmemaksude kogumine	pidev	laekurid
5.2. Fondidest toetuste taotlemine	pidev	juhatus
5.3. Majandusküsimuste lahendamine	pidev	juhatus

ÕNNITLEME 2021. AASTA JUUBILARE!

ANTS AUG	95	20. detsembril
HELGI NOORMETS	90	17. jaanuaril
VIVIAN MITT		21. juunil
MONIKA HOLM		22. oktoobril
JAAN AHI	85	5. mail
LEMBIT INT		25. juunil
MERIKE RÕTOVA		19. augustil
ARVO KRUUSMA		23. novembril

HENN KARITS	80€	14. veebruaril
AARNE PETERSON TIIT KARUKS INGE LÄÄN ANNE TAMM	75€	9. mail 28. juunil 8. juulil 31. juulil
ILMAR VOLTRI	70€	31. märtsil
AIVAR SOOP	60€	24. veebruaril

PANE TÄHELE!

ESAS liikmemaks on 8 eurot (pensionäridel 5 eurot). Üldkogu otsusel on **liikmemaksust vabastatud 85-aastased ja vanemad.** Liikmemaksu vabastus kehtib ka auliikmetele. Loomulikult pole liikmemaksust vabastatud keelatud seltsi oma panusega toetada. Seltsi sisseastumismaks on **2 eurot.**

Liikmemaksu (ja toetusi) on võimalik üle kanda **Eesti Spordiajaloo Seltsi arveldusarvele nr. EE951010152001602002** SEB pangas või tuua/saata seltsi esimehele Enn Mainla (Rüütli 15, Tartu 51007, tel 56497632, E-mail: enn.mainla@gmail.com) või Tallinna osakonna liikmetel oma osakonnas Viive Reesarele (tel 6770829 või 59196767).

Täname, kui Sa ei lähe võlglasena vastu uuele aastale!

□ □ □ □ □ □ □

**Täname Eesti Kultuurkapitali
seltsi tegevuse toetamise eest!**

□ □ □ □ □

Kasutatud ESOM kodulehel ilmunud materjale.

Fotod: Mait Luha, Aldo Luud, Enn Mainla, Jaan Roomets, Jaan Vehlmann

□ □ □

**Eesti Spordiajaloo Seltsi Teataja nr 96
koostas ja toimetas Enn Mainla**